

Ääni nuorille-podcast

Jakso 2: Yhteisön voima uudessa maassa

Kesto: 00:25:25

[äänite alkaa]

[musiikki alkaa]

Puhuja 1: Kuka sanoo, ettei nuoria kiinnosta? Miltä kuulostaa, kun nuoret valitsevat itse, mistä puhutaan ja miten? Millaisia ratkaisuja haavoittuvassa asemassa olevilla nuorilla on yhteiskunnan ongelmiin? Oletko sinä valmis kuulemaan ne? Minun nimeni on Valentina, ja olen studiolla varmistamassa turvallisemman tilan periaatteiden toteutumisen sekä autan keskustelijoita keskustelun etenemisessä. Nyt annetaan ääni nuorille.

[musiikki päättyy]

Puhuja 1: Hei, tervetuloa kuulemaan täältä meidän turvallisemman tilan studiolta nuorten ratkasuja kotoutumiseen liittyen. Tänään Shayegh tulee keskustelemaan mun kanssa hänelle tärkeästä aiheesta ja on mukaansa kutsunu Suldaanin. Haluisitsä, Shay, kertoa vähän ittestäs ja siitä, et miks tää aihe on sulle niin tärkeä?

Puhuja 2: Moi, Shayegh Adeli tässä. Mä oon tullut Suomeen vuonna 2015 joulukuuta Afganistanista. Alaikäisenä kyllä tulin. Tää aihe kyllä kiinnostaa aika paljon, koska tää on ihan joka päivän juttu, jota me kyllä nähdään meidän elämässä.

Puhuja 1: Mites Suldaan?

Puhuja 3: No hei! Kiva olla täällä vieraana. Oon vasemmistoliiton kansanedustajana Helsingistä, Suldaan Said Ahmed. Aihe on erinomaisen tärkeä. Nuoret, puhutaan nuorista, puhutaan kuitenkin tämän päivän rakentajista sekä tulevaisuuden tekijöistä. Itse oon myös, ennen ku must tuli kansanedustaja, työskennelly nuorten parissa tossa Helsingin Diakonissalaitoksen Vamoksessa ja muissaki yksiköissä. Työ nuorten parissa on aina kiinnostanut, ja toki myös tämä aihe koskettaa. Myös mulla on siitä henkilökohtainen, oma kokemus tästä kotoutumisesta ja kuinka päästään mukaan suomalaiseen yhteiskuntaan. Äärimmäisen tärkeä ja ajankohtainen aihe. Kiitoksia kutsusta.

Puhuja 1: Kiitos, kun tänne ootte tullu. Me voitaa lähtee liikkeelle ihan semmosesta kysymyksestä, et kun te ootte Suomeen saapunu, ni millaseen Suomeen te olisitte halunnu

tulla?

Puhuja 3: Oon itekin tullut aikoinaan Suomeen alaikäisenä perheen yhdistämisen kautta. Siinä mielessä mä oon ollu hyvin etuoikeutetus asemassa, et mä en oo tullut yksin Suomeen. Mulla oli mun perheeni mukana. Ennen Suomeen tuloa toki mul oli jonkunlainen käsitys suomalaisesta yhteiskunnasta. Mä oon jonkin verran jo opiskellut suomen kieltä ennen tänne tuloa. Mulla oli entuudestaan täällä ystäviä, sukulaisia, perheenjäseniä. Isoveli oli täällä. Ollaan niiden kanssa mietitty aika paljon, et mun ei tarvinnu aloittaa suoraan nollasta, vaan oli jonkinlainen pohja, eikä mun oikeastaan koskaan tarvinnut asua missään pakolaisten vastaanottokeskuksissa. Meijän perhe tuli Pohjois-Karjalaan, Kontiolahdelle. Ehkä ensimmäisiä kantaväestössä ja ehkä paikallisissa herätti aika paljon ihmetystä, ku yhtäkkiä tulee iso lapsiperhe pieneen paikkakuntaan Kontiolahdelle. Valoisaa ja kesäaikaan. Fillaroitiin tosi paljon tuolla kylillä. Oli silleen, et tulkaa sisään ja tulkaa nukkumaan, et vaikka kello oli jopa 11:n jälkee, 12:n aikaan, luultiin jotenki, et se ois viidelt tai kuudelta, ku oli hyvin valoisaa. Siinä mielessä voin sanoa, että oon äärimmäisen kiitollinen siitä, että oon tullu tänne aikoinaan perheeni kanssa, ja mun perhe on ollu erittäin ratkaisevassa asemassa siitä, että olen päässyt suomalaisessa yhteiskunnassa eteenpäin. En tiedä, jos olisin yksin täällä, ilman omia vanhempia, olisko musta tullu se Suldaani, joka olen tänä päivänä. On kyllä tässäkin työssäni kansanedustajana monta kertaa ajatellut myös niitä nuoria, jotka tulee tänne Suomeen yksin ilman vanhempia, jotka myös täällä meidän järjestelmissä pyörii pitkään, ja myös tää perheen yhdistyminen on vaikeutettu. On myös monta kertaa pistäny itseeni heidän saappaisiin ja ajatellu, et miltä musta tuntuisi, jos olisin heidän tilanteessa ilman omia vanhempia tässä täysin vieraassa yhteiskunnassa. Kyllä mun mielestä jokaisel on oikeus omaan perheeseen ja omaan läheisiin. Meidän pitäis helpottaa entistä enemmän perheen yhdistämistä. Se on myös sillä tavalla investointi kotoutumiseen. Se helpottaa, et ihminen pääsee paljo nopeempi kiinnittymään suomalaiseen yhteiskuntaan, mahdollisesti kouluttautuu, työllistyy ja kokee, et tämä maa on hänen myös maata, eikä tarvitse koko ajan takaraivossa, että omat perheenjäsenet on jossain muualla, ajatukset on koko ajan siellä, ja ajattelee, et tääl on sellain välitilassa. Jos me tänne otetaan ihmisiä, meidän myös pitää saada heidät asettumaan täysivaltaiseksi suomalaiseksi yhteiskunnan jäseneksi.

Puhuja 2: Kyllä, kyllä. Tästä mä voisin vielä sanoo mun omasta näkökulmasta, mun omasta kokemuksesta, että sillen mä tulin alaikäisenä Suomeen ilman mun perhe. Perhe olis

vielä silloin Afganistanissa. Kyllä viime vuonna perheeni pääsi Suomeen.

Puhuja 3: Onneksi olkoon.

Puhuja 2: Kiitos paljon. Mulla on kyllä se kokemus, että minkälainen mun elämä oli ennen kun mun perhe tuli tänne, eli kyllä oli paljon ajatuksia, paljon huolehtia, että mitä mun perhe tekee siellä takaisin kotimaassa. Mä en oikeesti pystynyt keskittymään mun omaan elämään tässä Suomessa. Mul oli todella vaikea, ei vaan mulle, siis, moni mun kaverit, mä tunnen aika paljon ihmisiä, jotka on, huonoja asioita on tapahtuneet hänen elämäs, siis hänen perhe siel kotimaassa, ja hän ei pystynyt tekemään mitään tässä. Hän on saanut aika paljon masennusta. Siis se voi kyllä todella paljon hänen elämäänsä tässä. Viime vuonna ku mun perhe pääsivät tänne Suomeen, mun elämä muuttui kokonaan. Nyt on parempi olo. Mä oon täl hetkel töissä. Samaan aikaan mä opiskelen. Elämä menee hyvin, silloin ku ei oo huolehtia ja ei oo mikään ajatuksia perheestä. Vaikka mul on tullu sellainen olo, silloin kun perheeni oli Afganistanissa, että mulla oli ensimmäinen ajatus, että miten mun pikkuveli ja miten mun vanhemmat nukkuvat. Nukkuvat ne sängys vai mis ne nukkuvat? Miten sit mä itte pystyisin, pystynks mä itte nukkuun sängys vai pystyks mä itte nauttia mun elämästä Suomessa? Se on kyllä tdoella vaikeaa.

Puhuja 3: Voin kuvitella. Se ei oo todellakaan helppoa. En tiedä, miltä se tuntuis, koska en oo sellaista kokenut, mutta kaikki myötätuntoni niitä ihmisiä kohtaan, jotka on syystä tai toisesta erossa niiden perheestä. Jokaisen on oikeus saada oma perheensä. Perhe on korvaamattoman tärkeä.

Puhuja 2: Kyllä.

Puhuja 1: Mites Shay, millasia ajatuksia sul on siitä, et tietenkin perheen yhdistämistä tulee helpottaa, mut millasia palveluita siinä vaiheessa tarvitsee, ku odottaa sitä perheen saapumista? Ettei tarvi olla yksin sen kaiken surun ja tuskan kans?

Puhuja 2: Mä voin sanoo, että kyllä tällä hetkelläkin perheen yhdistäminen vaikka, siis mä oon ite Afganistanista ja jos katon Afganistanin tilanteesta, vieläkin perheen yhdistäminen on melkein mahdoton. Kyllä laki on siellä, ihmiset aika, näkee paljon. Se tie on niin pitkä ja niin vaikea päästä siitä. Jos mä sanon mun omasta kokemuksesta, että, anteeks, se oli helvetti. Oli oikeesti. Ja se kesti niin pitkään. Palvelut oli niin vähän, mut mä oon erittäin kiitollinen, että mä löysin sellaisia ihmisiä, jotka on auttanut mut.

Puhuja 1: Oot käyny joissain palveluissa, niin millasia kokemuksia on? Onko niistä ollu apua?

Puhuja 2: Kyllä mäkin oon ollu pitkään vastaanottokeskukse, melkein kaks vuotta.

Sillon ku mä täytin 18-vuotiaana, silloin ku mä sain asunto, mul ei ollut mitään tekemistä. Mulla ei ollut mitään suomalaisia kavereita, mulla ei ollut mitään, mä en tunne ketään. Mä aina sanoin, että kyllä mä oon ollut kaks vuotta Suomessa, silloin ku mä olin vastaanottokeskuksessa. Se vastaanottokeskus oli ihan metsän keskellä. Mä voin sanoo, tos kahessa vuodessa mä oon tavannut ehkä 10 tai 20 ihmisiä, suomalaisia ihmisiä. Ja ne oli meidän ohjaajat siellä.

Puhuja 3: Olitsä tuolla Espoon Lakistossa?

Puhuja 2: En ollut. Mä olin Inkoossa.

Puhuja 3: Okei, joo joo.

Puhuja 2: Inkoos kyllä. Kyllä se oli ihan metsän keskellä. Mä oon aina sanonu, et mä opin Suomes, mutta me emme ollut Suomen yhteiskunnas. Me emme tiennyt siis mitään Suomesta ja Suomen yhteiskunnasta. Meil oli kyllä paljon ajatuksia, että mitä me tehään meidän elämä, miten me... rakennetaan meidän elämäntaso Suomes, mutta oli todella vaikeaa silloin, kun mä pääsin tosta vastaanottokeskuksesta ja mä sain mun asunnon, kun ei ollut mitään ystäviä, en tuntenut ketään. Oli kyllä vaikeaa. Sitten mä rupin etsimään henkilöitä, jotka vois auttaa mua. Tollasia hankkeita oli, ei ollut silloin aika paljon. Ensimmäinen, mä olin jo ensimmäinen, joka oli, siis yksi, joka perusti Vaikuttajatiimin Punaisel Ristillä. Mä en tiedä, oottekste kuullu siitä -

Puhuja 3: Olen kuullut siitä, joo, kyllä.

Puhuja 2: Kavereiden kans -

Puhuja 3: Hienoa toimintaa.

Puhuja 2: Kiitos. Kavereiden kans me keskusteltiin, että me ajateltiin, että miten me voidaan olla Suomen yhteiskunnassa. Silloin oli jo todella vaikeaa hyväksyy meitä. Meilläkin oli todella vaikea olla tai siis tuntea tai hyväksytään itseli Suomes. Siis ton kautta me on tehty aika paljon töitä. Mullakin oli hyvin, erittäin hyvä mahdollisuus opiskella suomen kieltä, koska mä puhunut pitkään englannin kieli, koska täs Suomes kaikki puhui erittäin hyvä englannin kielellä. Kyllä, silloin kun mä aloitin olla Suomen yhteiskunnassa, silloin aloitin vähän jo olohuone, mitä, samoin itse oon yks niistä, jotka auttaa aika todella paljon nuorta. Ja me kyllä tarvitaan enemmänki.

Puhuja 3: Joo, siis samaa mieltä sun kans siitä, että silloin ku Suomeen muuttaa uusi ihminen, riippumatta iästä, niin kyllä hän tarvitsee verkostoja. Hän tarvitsee ystäviä, tarvitsee

mielekäästä tekemistä. Erityisesti, jos puhutaan nuorista, alaikäisistä, niin on äärimmäisen tärkeää, että on ympärillä paljon tukiverkostoja, harrastuksia, mielekäästä tekemistä. Mää on aina sanonut, että mä oon tosi isosta perheestä. Mulla 11 sisarusta. Suurin osa heistä pelas jalkapalloa. Mä muistan, ku sillen ku me muutettiin Suomeen, yhtäkkiä synty meidän ympärille uusia verkostoja. Paljon harrastusmahdollisuuksia, kunta tarjosi meille paljon mielekäästä tekemistä, erityisesti jalkapallon ja erilaisten urheilujen pariin. Paikalliset seurat otti meidät hyvin vastaan. Mä oon aina sanonu, et urheilu on ollut meidän peheen, jos puhutaan meidän perheen kotoutumisesta, tämmösenä isona tekijänä ja ehkä jopa eräänlaisena pelastajana. Et tänä päivänä kaikki mun sisarukset on jollain tavalla löytäneet kaikki oman paikkansa suomalaisest yhteiskunnasta. Urheilulla on tässä ollut iso rooli. On äärimmäisen tärkeää, riippumatta nuoren statuksesta tai onks se nuori odottamassa päätöstä vastaanottokeskuksessa vai saanut päätöksen, et sillä aikaa ku täällä ollaan, jokaisel nuorel on tasavertaiset mahdollisuudet. Kaikil nuoril ei oo tämmöst mielekäästä tekemistä. Et mikään ei oo turhauttavampaa, et ihmistä, varsinki nuorta, pistetään vaa johonki neljän seinän väliin. Ihminen passivoituu ja masentuu. Vaikka ihminen ei jäis Suomeen, on äärimmäisen tärkeää, et sillä aikaa ku hän on täällä, et on jotain positiivisia kokemuksia. Sehän kantaa myös, vaikka menis johonkin muualle. Jos puhutaan nuorista, oon äärimmäisen tärkeää, et nuori, heti alkuvaihees hänet otetaan mukaan yhteiskuntaan ja kielenoppimiseen ja synty verkostoja, koska verkostotkin synty parhaiten näissä jalkapalloseuroissa ja harrastusmahdollisuuksien kautta. Saa mahdollisesti myös tettiapaikkaa ja ensimmäisiä työharjoittelupaikkoja.

Puhuja 1: Mitä kautta tollasii mahdollisuuksia, harrastusmahdollisuuksia tai muita löytää?

Puhuja 3: Kyllähän pitää niitä löytää. Kunnathan tarjoo niitä aika paljon. Helsingis on myös meil tää harrastus, on erilaisia harrastusmahdollisuuksia. Meil on hyviä malleja, nuori pääsee erilaisiin harrastusten pariin mukaan. Toki myönnän sen, että harrastaminen saattaa olla välillä kallista tietyissä lajeissa, mutta kaikista tärkein on se, että ihmisellä on jotain mielekäästä tekemistä. Mun kohdalla, kun asuttiin pienellä paikkakunnalla, jossa tavallaan melkein kaikki tunsivat nimeltä tai naamasta. Sieltäkin ehkä oli kotoutumisen kannalta paljon helpompaa, että koko meidän yhteisö ottaa vähän vastuun siitä, että hei, tänne on muuttanut uusi perhe. Kaikki haluaa olla mukana siinä kotoutumisessa ja kaikki haluaa kertoa erilaisista asioista. Päästiin heti erilaisiin fudisjoukkueisiin ja junnujen seuroihin. Et kyllähän sitten väkisinkin tutustuu näissä

seuroissa ja harrastusten parissa, saa uusia ystäviä, joiden kanssa hengailee, ja kielikin kehittyy niiden kanssa, ku oot koko ajan tekemisissä. Sillä tavalla on paljon helpompaa myös myöhemmin löytää vaikka jonkun jalkapallokaverin isän firmasta tai äidin firmasta tettiapaikan. Et täs jos puhutaan maahanmuuttajataustaisista perheistä, ni pahinta on se, et jos ei ole verkostoja, on vaikeempaa myös työllistyminen, koska mehän tiedetään ihan kokemuksesta myös kantaväestön keskuudesta, me jokainen on saanut ensimmäisen harjoittelupaikan tai tettiapaikan kontaktien kautta, suhteiden kautta. Et on äärimmäisen tärkeä, et syntyy verkostoja. Ne verkostot ei synny pistämällä ihmisiä johonki vastaanottokeskukseen ja passivoimalla heitä, vaan aktivoimalla ja ottamalla mukaan yhteiskuntaan.

Puhuja 2 [00:15:23]: Kyllä. Ihan samaa mieltä. Ihan samaa mieltä. Nää kaikki, mitkä mä oon tehny, tai nää on ollut verkoston kautta. Koska jos on jossain jotain matchii, jos jossain on jotain tekemistä, se tieto liikkuu ystävien kautta. Mitä tahansa me tehään, ystävä ja perhe tai joku toinen henkilö on tärkeä.

Puhuja 3: Lisäisin ehkä vielä siihen. Meillähän on myös, ei me voida enää vedota siihen, että Suomessa maahanmuutto on joain uutta ja nuorta. Meillähän on täällä myös hyvin kotoutuneita, toinen polven, jopa kolmannen polven, ensimmäisen polvenki maahanmuuttajia. On äärimmäisen tärkeää, että myös heidän tietotaito ja heidän asiantuntijoita, kokemusasiantuntijoita käytetään myös uusien tulijoiden kotouttamisessa. Ne on ihan, jos joku, ne on parhaita neuvomaan ja auttamaan muita, uusia tulijoita. Musta on äärimmäisen tärkeä, et myös täällä pitkään olleet ja työllistyneet ja kotoutuneet maahanmuuttajat myös ottavat vastaan uusia tulijoita.

Puhuja 1: Mä haluisin, nyt kun noin hienosti sanoit, käyttää hyödyks tätä asiantuntijuutta, mitä meillä on tässä pöydän ympärillä. Millasia vinkkejä teillä ois sellaselle tyyppille, joka on ehkä just tullu Suomeen?

Puhuja 3: Vois sanoa, että on tässä itse ollu varmaan puolet mun elämästä Suomessa. Vois sanoa sen, että silloin kun ihmiselle annetaan mahdollisuus ja kerrotaan heti alusta lähtien, että hän on tositarkoituksella tervetullut tähän uuteen maahan eikä sillä tavalla, että passivoidutaan tai jollain tavalla, et pitää olla avoin mieli, avoin sydän, ku tulee uusia ihmisiä. Mahdollisuutta pitää antaa. Pitää vielä tukea siihen mahdollisuuksien tarttumisessa ja lunastamisessa, koska pitää varmistaa, että kukaan ei jää oven taakse. Et pitää avata ovee kunnolla niin, et ihmiset pääsee sisään. Tänä päivänä itse en ois voinut kuvitella 15-vuotiaana

teini-ikäisenä, että must tulis kansanedustaja ja olisin tässä. En kuitenkaan pidä mitenkään itsestään selvyytensä näitä, vaan ajattelen, et meidän pitää tehdä tosi paljon duunia meidän yhteiskunnassa, jotta meidän yhteiskunta olis entistä avoimempi, entistä mukaanottavampi. Jokaisella nuorella taustasta riippumatta olis samat mahdollisuudet.

Puhuja 2: Mä sanoisin, että yrittäkää olla enemmän aktiivinen ja löytää se verkosto.

Mut ensimmäinen asia itse, huolehtia itsestä. Sitten kyllä asiat paranee, menee paremmin.

Puhuja 1: Tosi tärkeitä pointteja, muistaa miettiä itteensä. Nyt ku lähetettiin tästä saapuvan henkilön näkökulmasta, niin mitä te haluisitte kertoa ihan koko suomalaiselle yhteiskunnalle? Nytki me ollaan puhuttu koko ajan kotoutumisesta eikä kotouttamisesta, et mikä vastuu on meillä täällä, kun me otetaan vastaan ihmisiä?

Puhuja 3: Erittäin hyvä kysymys. Vastaanottavalla yhteiskunnalla on suuri vastuu, koska ne on tääl uusii ihmisiä, ni meidän on turhaa odottaa, et ihmiset kotoutuisivat, jos meidän asenteet ja meidän ilmapiiri on torjuva. Pitää olla myös sellanen hyväksyttävämpi ilmapiiri, johon ihmisen on helpompaa epäonnistua ja myös onnistua ja myös kotoutua. Et jos me vaaditaan kaikilta tänne tulijoilta 10+ täydellisyyttä, se ei vaan maailma toimi sillä tavalla. Meidän pitää myöntää, että tulijoiden joukko on hyvin erilaista. Heitä on varustettu hyvin erilaisilla lahjoilla. Keneltäkään ei pitäisi odottaa täydellisyyttä.

Puhuja 2: Mä oon kyllä ihan täysin samaa mieltä. Mä aina oon sanonut, että kotoutuminen on, must tuntuu, että kotoutuminen on kakssuuntainen. Siis kuvitellaan kakssuuntainen tie. Jos yks puoli liikkuu ja toinen ei liiku, se ei toimi.

Puhuja 3: Erittäin hyvin sanottu.

Puhuja 2: Ni. Se ei toimi. Siis mikä on nähny, mun puolesta, mun ystävät, mun kaverit, jotka on tullut silloin vuonna 2015 Suomeen, koska silloin tuhansia on tullut. Niilläki oli sama tilanne ku mulla oli. Me ollaan tehny aika paljon, mutta on ollut kyllä sellaisia ovia, että mä olin, mikä se on, knock knock?

Puhuja 3: Niin, koputtanut, joo.

Puhuja 2: Niin, koputtelemas, mut ei kukaan avannut ovee. Toinen puoli suomalaisten, kyllä nekin, kotouttaminen on niilleki, ne vois kyllä ajatella, että kyllä tääl on tullut uusia ihmisiä, uusia kulttuuria, uusia ruokia. Miksei pitäis kokeilla? Sillon kun oli se Vaikutatiimi, mä en ole siellä enää, mut sillon ku mä ollut siellä, mul oli sellainen nuorten kahvila. Mä haluaisin rakentaa sellainen ilmapiiri, sellainen paikka, mis nuoret vois tulla ja keskustella ja

tehdä jotain hauskaa. Niillä olis se mahdollisuus keskustella ja puhuu mistä vaan.

Puhuja 1: Minkä te näätte esteenä sille, että miksei me suomalaiset, miksei me, kun me ihan hyvin voitais olla enemmän tukena ja auttaa ja yhteiskunta yleisestikin, niin mikä siinä mättää? Miksei sitä sit kuitenkaan tehdä?

Puhuja 3: Kyllähän täytyy sanoa, että kyllähän moni asia on Suomessakin hyvin, jos puhutaan vaik kotoutumisesta. Kyllähän meillä riittäis myös hyviäkin esimerkkejä maahanmuuttajista. Tässähän juuri mun edessä istuu ihminen, joka on tullu 2015 Suomeen ja on näin pitkälle päässyt eteenpäin suomalaisessa yhteiskunnassa. Harvemmin nostetaan niitä onnistumisia, ja me hyvin paljon keskitytään siihen ehkä pieneen porukkaan, jotka oireilevat ja ehkä nostetaan otsikkotasolle, että tää on tosi huono. Monet, jotka mä oon keskustellut itse, omilla porukoissa maahanmuuttajataustaisten ihmisten kanssa, monia ärsyttää se, että kun maahanmuuttajataustainen nuori onnistuu ja kukoistaa, hän on suomalainen, mut sillon kun vähän menee asiat mettään päin, sit hän on maahanmuuttaja. Sillon lähetään syyttämään ja etsitään siitä kulttuurista ja uskonnosta ja jopa lähetään erittäin ala-arvoisesti miettimään, että pistetään syy siihen kulttuuriin ja taustaan, sellasii asioita, joilla ei millään tekemistä siihen epäonnistumiseen. Eikä siellä koskaan katsota, että jos olisi vastaavanlaisessa tilanteessa kantasuomalainen nuori, ni oltais varmasti lähetetty etsimään ratkaisuja tai ongelmaa, ehkä etsitty mielenterveydestä ja perheestä ja kaikista muista. Harvoin me lähetään siitä, että onkohan tällä nuorella vaikka päihdeongelmaa, onks vanhemmilla päihdeongelmaa. Harvoin lähetään etsimään ongelmaa mistään muuta ku maahanmuutosta, mikä on todella huono ja turhauttavaa.

Puhuja 1: Mä voisin vielä kysyä yhen kysymyksen, eli semmosen, että mitäs lisättävää? Tuntuuks, että jotain nyt jäi tästä keskustelusta sanomatta, mitä oisitte kokenu tärkeeks?

Puhuja 3: Puhutaan vähemmän maahanmuuttajista ja puhutaan enemmän nuorista. Taataan kaikille samat mahdollisuudet, ja, niin, uskon siihen, että se tuottaa tulosta pitkällä tähtäimellä. Välttää siihen, että ihmiset ajautuisivat eri kupliin, vaan otetaan kaikki samaan kuplaan. Joo.

Puhuja 1: Se on hyvin sanottu. Vielä oon tässä pyöritelly sellasta ajatusta, minkä haluaisin sanoa kaikille, kaikkien kantasuomalaisien suuntaan, et teidän pitää tehdä semmost itsetutkiskelua ja miettii just kuinka etuoikeutettu on, mutta myös et millasia ennakkoluuloja

sulle on syötetty sun syntymästä asti. Et mullakin edelleen, vaikka oon pitkään tätä työtä jotteni kanssa tehny, tulee välillä ajatuksia mun mieleen, joista mä joudun sanomaan ittelleni, että hei, mistä toi ajatus tuli, mut se tulee sieltä, mitä on opittu. Itteään pitää siitä kyllä aktiivisesti opettaa pois.

Puhuja 2: Kyllä. Siis englannin kielellä sanotaan, että no one is born racist. Mun mielestä heti jo vaikuttaa, ympäristö vaikuttaa tollaisia ajatuksia. Kyllä tulee tollaisia ajatuksia, mutta ihminen pitäis vähän itte keksiä, yrittää löytää sen oikeen vastauksen tai jos on jotain ennakkoluuloja, mitä jos mä ajattelen, että onks nää oikeesti totta vai on väärin. Mä kerran mun kaverin kans, me puhuttiin, mä sanoin, että olis todella hyvä, että Yles olis sellainen ohjelma, kilpailuohjelma, jos kysytään ennakkoluuloista, et onks se oikein vai väärin. Sit koska se ei oo vaan maahanmuuttajien ennakkoluuloja. Kyllä toisella kaupungillakin puhutaan ennakkoluuloista, että kyllä on aika paljon. Niin. Se olis hauska.

Puhuja 3: Nii, ja paras lääke ennakkoluuloja vastaan on, että ihmiset kohtaavat toisiaan.

Puhuja 2: Kyllä.

Puhuja 3: Enemmän kohtaamisia, vähemmän ennakkoluuloja.

Puhuja 2: Kyllä. Kyllä.

Puhuja 1: Se oli tosi hyvin kiteytetty. Kiitos. Ja tosi kiva, kun tulitte tänne meijän kans keskustelemaan. Kiitos siitä.

Puhuja 2: Kiitos paljon kutsusta.

Puhuja 3: Paljon kiitoksia.

Puhuja 1: Tule jatkamaan keskustelua meidän kanssa Instagramissa @ääninuorille.

[äänite päättyy]